

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Rijksvastgoedbedrijf
T.a.v. de heer F. Filippo
Postbus 16169
2500 BD DEN HAAG

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 15

Locatie

Eperweg 149 't Harde

Gemeente

Oldebroek

Activiteit

Sloop gebouw A145 Eperweg, 't Harde

Beste meneer Filippo,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij zijn voornemens om u deze ontheffing te verlenen.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

2 van 15

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer inzage stukken:

03738943, 03757520, 03823756, 03835684

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

3 van 15

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Rijksvastgoedbedrijf, Postbus 16169, 2500 BD Den Haag, hierna te noemen de aanvrager, van 14 juni 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 14 juni 2022 ontvingen wij een aanvraag van Rijksvastgoedbedrijf voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen, en artikel 3.10 lid 1b voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de hazelworm en de grote vos.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en ter bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

De aanvraag is in eerste instantie ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), maar omdat gebleken is dat de werkzaamheden niet onder rijksbevoegdheid vallen, is de aanvraag op 7 juli 2022 doorgestuurd naar de provincie Gelderland.

Er is voor de aangevraagde werkzaamheden niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 28 december 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 9 december 2022 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Naar aanleiding van de uitspraak ‘Porthos’ van 2 november 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3159) mag de zogenoemde partiële bouwvrijstelling niet langer toegepast worden, waardoor effecten van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase niet langer vergunningvrij zijn. Mogelijk zijn er door het project / werkzaamheden ook effecten (van stikstof) op een Natura 2000-gebied en is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Voor meer informatie over stikstof kunt u de website van BIJ12 (www.bij12.nl) het onderwerp “Stikstof en Natura 2000” raadplegen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

4 van 15

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.8 lid 1 en lid 5 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Rijksvastgoedbedrijf, Postbus 16169, 2500 BD Den Haag;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soorten, verboden en belangen

Soort	Verbod	Belang	
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A, B
Gewone grootoorvleermuis (<i>Plecotus auritus</i>)	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	
Hazelworm (<i>Anguis fragilis</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A, B, C
Grote vos (<i>Nymphalis polychloros</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	A, B, C

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 1 van de Wnb: in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats>

B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

C. Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 1 december 2025 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

5 van 15

4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010298.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010298.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010298.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, hazelworm en grote vos.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010298. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel

---

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

6 van 15

exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-010298.

Soortspecifieke voorschriften

14. Als na 1 januari 2025 nog versturende werkzaamheden plaatsvinden zonder dat hiervoor in een eerder stadium ongeschikt is gemaakt, dient een actualisatie van het ecologisch onderzoek uit 2020 en 2021 plaats te vinden.
15. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
16. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
17. Voor het ongeschikt maken voor vogels of vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) worden gebruikt om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen worden toegepast waarin ze verstrikt kunnen raken.
18. Als in de broedperiode gewerkt wordt dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
19. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten (indien beschikbaar) conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.

Gewone dwergvleermuis/gewone grootoorvleermuis

20. De te slopen bebouwing dient voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn.
21. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient de juiste methode van ongeschikt maken te bepalen. In- en uitvliegopeningen kunnen worden afgedekt met exclusion flaps, zodat vleermuizen de bebouwing kunnen verlaten maar niet via dezelfde opening kunnen terugkeren. Hierbij dient voorkomen te worden dat dieren opgesloten raken. Bij voorkeur dienen hoeken van te slopen bebouwing verwijderd te worden en gaten van minimaal 0,75 bij 0,75 m om de 4 m in de spouw gemaakt te worden. Dakbedekking, dakbeschot, gevelbetimmering,

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

7 van 15

boeiboorden, muurplaten en kozijnen dienen zoveel mogelijk handmatig verwijderd te worden. Waar nodig kan de bebouwing met bouwlampen sterk verlicht worden.

22. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 20. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
23. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
24. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Hazelworm

25. De werkzaamheden dienen in één richting te worden uitgevoerd. Een deskundige op het gebied van de hazelworm dient de juiste momenten te bepalen voor het uitvoeren van de verschillende werkzaamheden in het leefgebied van de hazelworm, waarbij rekening dient te worden gehouden met de volgende voorwaarden:
  - het verwijderen van bovengrondse beplanting wordt uitgevoerd in de overwinteringsperiode van de hazelworm (globaal van begin oktober tot begin april);
  - graafwerkzaamheden op geschikte overwinteringsplekken en het verwijderen van kunstmatige schuilplekken worden uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode van de hazelworm (globaal van begin oktober tot begin april).
26. Het verwijderen van vegetatie dient zoveel mogelijk handmatig te worden uitgevoerd. Indien dit niet mogelijk is wordt gebruik gemaakt van een cirkelmaaier of maaibalk. Het gebruik van klepelmaaiers is niet toegestaan.

Grote vos

27. De sloop van het schuurtje met de winterverblijfplaats van de grote vos wordt uitgevoerd buiten de overwinteringsperiode (globaal van september tot maart). Voorafgaand aan de sloop worden de schuren door de ecologisch deskundige geïnspecteerd op aanwezigheid van de grote vos.
28. Als de grote vos gebruik maakt van de te slopen bebouwing, dient gewacht te worden totdat de soort uit zichzelf vertrokken is. Het verplaatsen van individuen is niet toegestaan.
29. Als een deskundige op het gebied van de grote vos heeft vastgesteld dat de soort niet aanwezig is, kunnen de sloopwerkzaamheden ook worden uitgevoerd tijdens de overwinteringsperiode, waarbij rekening dient te worden gehouden met de voorschriften ten aanzien van broedvogels en vleermuizen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het Rijksvastgoedbedrijf is voornemens om een leegstaande dienstwoning en twee bijbehorende schuurtjes op complex 27B09, legerplaats bij Oldebroek, te slopen. Daarnaast wordt de tuinbeplanting verwijderd, maar overig opgaand groen blijft behouden. Een oude garage blijft behouden en wordt opgeknapt en geschikt gemaakt voor vleermuizen en vlinders. Vanwege de kans op kraken is het wenselijk om de bebouwing zo snel mogelijk te slopen.

In het bij de aanvraag toegevoegde rapportage “Activiteitenplan sloop gebouw A145 Eperweg, ‘t Harde” (Ecogroen, 29 maart 2022) en in de notitie “Aanvullende gegevens aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming, sloop gebouw A145 Eperweg, t Harde” (Ecogroen 22 december 2022) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologisch onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen, huismus, hazelworm en grote vos in 2020 en 2021.

De aanvrager heeft aangegeven dat het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en het onderzoek naar huismus op basis van het kennisdocument van BIJ12. Voor hazelworm zijn vier bezoeken uitgevoerd in de periode juni – september, waarbij alle liggende objecten (planken, tegels, houtblokken) zijn gecontroleerd op hazelwormen. Voor de grote vos zijn twee bezoeken uitgevoerd, één aan het begin van de periode van winterrust en één aan het eind van de winterrustperiode.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	-	-
Gewone dwergvleermuis	1 zomerverblijfplaats 1 zomer-/paarverblijfplaats foeragerende individuen	1 zomerverblijfplaats 1 zomer-/paarverblijfplaats
Gewone grootoorvleermuis	1 zomerverblijfplaats foeragerende individuen	1 zomerverblijfplaats
Laatvlieger, Rosse vleermuis, Ruige dwergvleermuis	foeragerende en passerende individuen	foeragerende en passerende individuen
Das	vraatsporen, geen essentieel leefgebied	-
Hazelworm	verblijfplaats en leefgebied	verblijfplaats en leefgebied
Grote vos	1 winterverblijfplaats	1 winterverblijfplaats
Algemene broedvogelsoorten	o.a. merel, houtduif, tortel, winterkoning	-

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

9 van 15

Preventieve maatregelen

De sloopwerkzaamheden en het verwijderen van beplanting worden buiten het broedseizoen uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, hazelworm en grote vos. De voorzieningen zijn / worden, indien beschikbaar, aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis Gewone grootoorvleermuis	<p>Op 1 maart 2022 zijn twaalf tijdelijke vleermuiskasten opgehangen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 Fledermausspaltenkasten nach Dr. Nagel aan gebouw 79 en 125 - 2 Fledermaus Großraumhöhle mit Satteldach aan bomen rondom de te slopen woning - 1 Fledermaus-Universal-Langhöhle, spaltenlastige Ausführung bij de te slopen woning - 1 Fledermausgroßraumröhre bij de te slopen woning <p>De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 3.</p>	<p>De garage op de projectlocatie wordt verbouwd of opnieuw gebouwd, waarbij verblijfplaatsen voor gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis worden gecreëerd in de vorm van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de gevels (hout) worden mogelijk opnieuw opgebouwd, waarbij de huidige opening wordt afgesloten (eventueel alleen een deur voor het uitvoeren van inspecties), zie voorbeeld in bijlage 3; - het metalen dak van de garage wordt vervangen door een pannendak; - toegang tot de binnenruimte van de garage wordt gerealiseerd door kantpannen en kierende pannen op het dak; - de voor- en achterkant van de gevel worden voorzien van een dubbele wand aan de binnen- én buitenzijde; de breedte van de ruimte varieert van 1 – 2,5 cm); - aan de binnen- en buitenzijde van de garage worden op de gevelbetimmering nog vier extra vleermuiskasten opgehangen voor gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. <p>De locatie van de te verbouwen garage is weergegeven in bijlage 3.</p>
Hazelworm	N.v.t.	<p>In de nieuwe situatie, zonder bebouwing en verharding, ontwikkelt meer leefgebied voor de hazelworm. Aanvullend worden takkenhopen</p>

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

10 van 15

		geplaatst van ten minste twee vierkante meter. De locaties van deze takkenhopen worden ter plaatse bepaald door de begeleidend ecooloog.
Grote vos	Indien de garage met de permanente voorzieningen niet tijdig is verbouwd, worden aan te handhaven bomen twee vlinderkasten van het type Natuurmonumenten Vlinderkastje opgehangen.	Aan de binnenzijde van de garage worden op de gevelbetimmering (zowel aan de voor- als achterzijde) per zijde twee vlinderkasten van het type Natuurmonumenten Vlinderkastje aangebracht.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
<p>Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.</p> <p><u>Toelichting:</u> De aanvrager geeft aan dat het vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Uit de bij de aanvraag aangeleverde stukken blijkt echter dat er niet altijd is voldaan aan de voorwaarden ten aanzien van de duur van rondes ten opzichte van de verplichte start- of eindtijd en aan de voorwaarde om voor ruige dwergvleermuis in ieder geval één ronde uit te voeren rond middernacht. In de aanvullingen onderbouwt het onderzoekersbureau dat net zo lang is gewacht tot met zekerheid kon worden gesteld dat alle exemplaren waren uitgevlogen en dat het daarom niet de verwachting is dat er verblijfplaatsen zijn gemist. Tijdens de verschillende onderzoeksrondes is ruige dwergvleermuis geen enkele keer aangetroffen en ook is er geen baltsactiviteit waargenomen. Aanwezigheid van deze soort wordt dan ook niet verwacht. Wij zijn in dit geval van mening dat ondanks de afwijkingen van het vleermuisprotocol het vleermuisonderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en volledig is.</p>	Ja
<p>Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.</p>	Ja
<p>De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.</p> <p><u>Toelichting:</u> Een deel van de tijdelijke vleermuis kasten zijn opgehangen aan bomen. De reden hiervoor is dat de te slopen bebouwing relatief geïsoleerd ligt in bosgebied, waarbij andere bebouwing pas op 180 meter afstand aanwezig is. De aanvrager heeft ervoor gekozen om acht kasten aan gebouwen te plaatsen en vier grotere vleermuis kasten aan bomen zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijfplaatsen. Aangezien gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis voor zomer- en paarverblijfplaatsen ook gebruiken maken van (kasten aan) bomen, stemmen wij in met het aanbieden van een deel van de kasten aan bomen.</p>	Ja

<p>De aanvrager stelt voor om de schuur met de overwinteringsplaats van de grote vos te slopen in september-oktober. Voorafgaand aan de sloop vindt een inspectie plaats en als de vlinder wordt aangetroffen, wordt deze verplaatst naar de alternatieve overwinteringslocatie. Gezien de kans op het beschadigen of doden van de vlinder, gaan wij niet akkoord met het verplaatsen van individuen. De sloopwerkzaamheden dienen in beginsel uitgevoerd te worden buiten de overwinteringsperiode van de grote vos (globaal van september tot maart). Als de ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de soort niet aanwezig is, kunnen de werkzaamheden ook worden uitgevoerd tijdens de overwinteringsperiode, waarbij rekening dient te worden gehouden met de voorschriften ten aanzien van broedvogels en vleermuizen. Als de grote vos wel aanwezig is, dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld totdat de soort uit zichzelf is vertrokken. Deze aanvullingen zijn opgenomen in de voorschriften. Voor hazelworm is zijn aanvullende voorschriften opgenomen ten aanzien van het verwijderen van vegetatie en (kunstmatige) schuilplekken.</p>	
<p>De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.</p> <p><u>Toelichting:</u> De werkzaamheden bestaan uit de sloop van een niet-gebruikte en leegstaande dienstwoning met bijgebouwen en is daarmee locatie gebonden. De dienstwoning voldoet technisch, energetisch en qua indeling niet aan de actuele behoeften en eisen, waardoor een andere gebruik niet mogelijk is. Dit betekent dat de woning langdurig leeg blijft staan en dat is gezien de kans op kraken een onwenselijke situatie. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van aangevraagde soorten en onder begeleiding van een ecologisch deskundige. Daarnaast worden maatregelen getroffen om de locatie ongeschikt te maken en er worden alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd.</p>	Ja
<p>Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.</p> <p><u>Toelichting:</u> Defensie draagt bij aan vrede, vrijheid en veiligheid in de wereld. Om deze taak op een goede manier uit te kunnen voeren is het onder meer van belang dat de organisatie financieel duurzaam is. Dit wordt onder andere bereikt door het treffen van bezuinigingsmaatregelen, waaronder de reductie van het vastgoedbestand. Het slopen van een niet-gebruikte en leegstaande dienstwoning met bijgebouwen past binnen deze maatregelen. Daarnaast levert de sloop de volgende positieve maatschappelijke (bij)effecten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onveilige gebouwen, o.a. brandveiligheid, worden niet meer gebruikt of gesloopt wat bijdraagt aan de veiligheid voor het Defensie personeel. - Veel gebouwen bevatten materialen die een gevaar vormen voor de volksgezondheid (asbest, Chroom VI). Door deze planmatig te verwijderen verkleint de kans dat mensen daarmee in aanraking komen en/of deze ongecontroleerd terecht komen in het milieu. - Het slopen van niet duurzame gebouwen levert een positieve bijdrage aan de duurzaamheids-doelstellingen van het Kabinet. <p>Daarnaast wordt de projectlocatie teruggegeven aan de natuur, waarbij ruimte komt voor de ontwikkeling van bos en ruigtevegetatie.</p>	Ja

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

12 van 15

Omdat het een ruimtelijke ontwikkeling betreft wordt voor hazelworm en grote vos de ontheffing ook verleend in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde.	
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen. <u>Toelichting:</u> Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen binnen 200 m hebben de gewone dwergvleermuis en de gewone grootoorvleermuis de mogelijkheid om uit te wijken en aanwezig te blijven in en in de omgeving van het plangebied. Door de verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden en in de minst kwetsbare periode ongeschikt te maken, worden negatieve effecten tot een minimum beperkt. Voor de hazelworm wordt het plangebied geschikter, doordat er leefgebied kan ontwikkelen en er aanvullende schuilplekken worden gecreëerd in de vorm van takkenhopen. Voor de grote vos worden alternatieve overwinteringsplekken gerealiseerd in de te behouden en te verbouwen garage.	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soorten welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soorten en verboden.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

13 van 15

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1. Ligging en begrenzing projectgebied.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

14 van 15

BIJLAGE 3 – MITIGERENDE MAATREGELEN

Figuur 2. Tijdelijke vleermuiskasten aan gebouw 79 (boven), 125 (midden) en aan bomen rondom de te slopen villa.

Datum

7 februari 2023

Zaaknummer

2022-010298

Blad

15 van 15

Figuur 3. Locatie garage (blauwe kader) waarin permanente voorzieningen worden gerealiseerd voor gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en grote vos.